

A Lusitánia tragédiája

Hozzáadta: kaloz

2005. február 27. Vasárnap 10:43

Utolsó frissítés 2007. augusztus 22. Szerda 11:10

A hajózárs tőrőneten b'velkedik talányosan elt'nt hajók eseteivel, hajótragédiákkal, amelyek megrázózták a világot k'zvéleménye. 1815. május 7-én reggel az angol 'ceánj'ir'3, a "Lusitania" nem messze 'rorsz'ig d'li partjait torped'ámadás k'vetkezéskor els'lylyedt. A tragédia - amiben 1198-an meghaltak - szinte minden r'cszlete ismert... Vagy m'gsem? Colin Simpson r'g'3ta foglalozik a "Lusitania" 'gy'vel, 's most az ' adataira alapozott orosz cikk ford-t'is'it aj'nlom az 'rdekl'd'k figyelm'be.

Alekszandr SzavinovMi'rt s'lylyedt el a "Lusitania"? A Titanic hal'la 'jra megrázta a világot: emberek milli' 'z'nl'ttek a mozikba. A szipork'z'3 filmv'ltzat elhom'lyos'totta mag'it a katasztr'f'it. Ezt 's a sz'zadel' m'is titokzatos katasztr'f'it' a Lusitania a gigantikus, fed'olzet' on utasokat sz'ill-t'3 angol 'ceánj'ir'3 els'lylyed's' f'lelmetes 's a mai napig nem tiszt'zott k'ir'lm'nyek k'z'itt. Teh'it a sz'zad m'isodik katasztr'f'ija' a Lusitania hal'la.... Hatalmas 't'os 'brestett fel. Az elektromos cseng' gomb'j'hoz ugrottam, de 'iram, v'irhat'3an, nem volt. Fel'lr' s'pol'is, kiab'j'is, sz'z 's sz'z l'jb dobog'isa hallatszott. Asszonyok 's gyerekek s'r'isa keveredett a sz'na hangj'val. Hirtelen meg'rttem: valami borzalmas t'rt'ont. Magammal ragadva a kaj'4t'j'ben l'v' ment' felszaladtam a fels' fed'olzetre. Ehhez nehezen siker'lt kinyitnom a kaj'4t ajtaj'it, ami valami t'rmel'kkel volt eltorlaszolva. A g'zhaj'3 'rezhet' en meg'd'it. A fed'olzeten le'rhatatlan dolgok fogadtak. A nap f'nyesen s'4t'itt a g'zhaj'3ra, 's vagy ezer esz'ot vesztett ember rohag'ilt az egyik oldalr'3l a m'isikra. A szem'lyzet elveszett, hiba 'jilt kapit'ny a h' don, 's az utols'3 percig osztogatta parancsait; az utasok maguk futottak a ment'cs'3nakokhoz. Mikor magamhoz t'rttem a v'-z fels' n' on, a hatalmas haj'3 elt'nt, k'ir'4l'ittem hatalmas ter'4leten az emberek fekete pontjai 'osztak. A t'j'volban 'rorsz'ig elmos'3dott partjai l'jtsz'3dtak. A nap 'getett, a v'-zben azonban hideg volt. Csak k' '3ra m'olva, amit ' ' eml'kezik a katasztr'fa szemtan'ja' borzalmas dermedts'g-ben 'lt 'it, 'rkezett meg a ment' haj'3. Megjegyez'k, hogy nem a Titanic pusztul'is'ir'3 van sz'3. A h'-res tengeri katasztr'fa szipork'z'3 filmv'ltzat'it neh'z lenne 'sszehasonl'tani az esem'ny kim'rt 's siv'ir' le'r-r'is'ival, amit az 1915-'s orosz ' m'isoltunk ki. De akkor, a hatalmas angol haj'3, a Lusitania els'lylyed's'nek napjaiban a világot k'zvéleménye szinte l'zban 'gett az ellentmond'is h'-rekt'1, felt'telez'sekt'1 's tal'jlgat'isokt'3. Az elpusztult haj'3 neve naponta jel meg az 'js'igok oldalain, a korm'nyok memorandumiban 's a diplom'ciai iratokban. Mi is t'rt'ont? A haj'3 pusztul'isa titokzatos, azonk'v'4l aaz 'rdekl'd'ben olyan benyom'is 'bred, hogy Angli'jban a Lusitania 'gy'vel foglaloz'3 korm'nydokumentumok szigor' 'jllantitkot k'peznek. Mi m'gis megr'3b'j'juk fellebbenteni a f'4gg'ny. ***Egy nagy angol utassz'ill-t'3 haj'3, amerikaiakkal a fed'olzet' on val'3sz'n-n'±leg els'lylyed. 1915. május 7-én a hatalmas, n'gyk'm'nyes angol utassz'ill-t'3 haj'3t, a Lusitania-t, ami 'jltal'jban a New-York' Liverpool 'vonalon k'zlekedett v'ratlanul megt'jmadta az U-20 n'met tengeralattj'ir'3 nem messze 'rorsz'ig partjait'3. A Lusitania, a robban'ist k'zve tizenhatalmadik percben teljesen els'lylyedt. A Lusitania fed'olzet' on tart'3zkod'3 1959 szem'lyb'1 1198 meghalt. Az angol korm'ny k'pvisel'inek hivatalos bejelent'se szerint a haj'3 fed'olzet' on nem volt fegyverzet, hadianyag 's haditenger'szek. A Lusitania els'lylyed's'ot az els' vil'gh'bor'0 egyik legtragikusabb esem'ny'nek nevezt'ek el angol 'js'ig'r'3, Colin Simpson r'g'3ta 'rdekl'd'ik a Lusitania 'gye ir'jnt. A haj'3 pusztul'is'jnak k'ir'4l'm'nyei, alaposan megdolgozott adatok t'j'keleget' rta C. Simpson, meggy'zt'ok arr'3l, hogy a Lusitania-val t'rt'ont szerenc'st'gr'1 sz'3'3 tradicion'j'is v'jltzat alapvet' cs'0sztat'jsok 's szemmel l'jthat'3 pontatlans'jgokat tartalmaz. Simpson meg'jllap't'isainak megfelel' en az angol g'zhaj'3z'isi t'jrsas'ig, a Cunard Line arch'-vumaiban, ' az USA korm'ny'jnak arch'-vumaiban fellelhet' dokumentumok a Lusitania 'gy'nek 'jvizsg'j'is'it k'zvetelik. 1915. május 1-én a Lusitania pontosan a menetrend szerint utolj'ra indult a New York-i kik'rt' m'3'3j'it'3. Kor'jn reggel a Lusitania parancsnok'jnak helyettese v'irta szok'is szerint az utasokat a besz'jll'3 l'pcs' n'ol. A m'3'3n, a n'ch'jny utason k'v'4l a riporterek t'j'meg'ot l'jita. Az angol tenger'sznek megmutatt'j a New York Tribune reggeli kiad'is'it. A fizetett hirdet'sek k'z'itt az 'js'jgban kiemelten k'z'it'ok a v'oszj'3'3'3 figyelmezt'st: az amerikaiaknak nem aj'nlatos az angol utassz'ill-t'3 haj'3k szolg'jlatait ig'nybe venni a n'met tengeralattj'ir'3k lehets'ges t'jmad'isa m' Mint az a sz'j'veg'b'1 kit'nt, a hirdet'st a n'met k'z'vets'g adta fel. A m'3'3n egyre n'tt a nyugtalans'ig. De a Cunard k'pvisel'je mindenkit megnyugtattott, aki a Lusitania-ra sz'3'3 jeggyl rendelkezt: T'jrsas'jgunk haj'3ja volt 's marad az Atlanti-'ce'jn leggyorsabb haj'3ja. 's semmilyen n'met hadihaj'3 vagy tengeralattj'ir'3 nem tudja utol'orni a Lusitania-t. Elm'lt d'ol, amikor a Lusitania kihaj'3zott a tengerre. Turner kapit'ny elfoglalta megszokott hely'ot a h' don. Turner tapasztalt tenger'sz volt, de most, h'jbor'0s id'kben a kereskedelmi flotta tenger'szei al' kellett vess'ok magukat az Admirali'is tenger'sztisztjei fennhat'3s'jg'jnak. A haditenger'szek meghat'jroz'ták a kereskedelmi haj'3k 'jltal k'zvetend' 'vonalat, 's k'z'it'ok az ellens'ges tengeralattj'ir'3kr'3l sz'3'3 titkos 'rtes'4l'seket. Az angol tenger'szeti felder't'os meg tudta 'jllap'tani, hogy a harci feladatra k'4ld'itt n'met tengeralattj'ir'3 'ppen hol tart'3zkodik. Az angolok megszerezt'ok a n'met flotta titkos k'3djait. Az angol partokon fel'jll-tott r'jdi'3'jllom'jsok t'4relmetlen'4l v'irt'j'k, hogy a ny'lt tengeren tart'3zkod'3 n'met tengeralattj'ir'3k a r'j'juk jellemz' pedant'ori'j'val r'jdi'3'jeleket k'4ldjenek. De Turner kapit'nyal nem k'z'it'itek n'met tengeralattj'ir'3kr'3l sz'3'3 figyelmezt'st sem New York-i kik'rt'ben, ahol a brit haditenger'szet tisztje tart'3zkodott, sem 'rorsz'ig partjain'j, ahol a Lusitania bel'p'et a parti 'jllom'jsok hat'jsk'z'et'be. 's csak május 6-'jn este kapott Turner kapit'ny r'jdi'3'3'v'iratot: 'rorsz'ig d'li partjain'j n'met tengeralattj'ir'3 tart'3zkodik. De a r'jdi'3'3'v'iratot nem a tengeri parancsnok'j'ig, hanem Coke tengernagy, a tengeralattj'ir'3 elh'ir'3-t'3 flottilla parancsnoka k'4ldte: ' nagyj'4b'3l meghat'jrozta a tengeralattj'ir'3 m'±k'd'osi k'z'et'ot is, miut'jn 'rtes'4l't k'ot kisebb g'zhaj'3 els'lylyeszt's'or'1. Coke az adatokb'3l r'j'j'itt, h' Lusitania k'z'eledik a tengeralattj'ir'3hoz. De a tengeralattj'ir'3 elh'ir'3-t'3 flottill'it a tengernagy nem ind'thatta el az Admirali'is parancsa n'olk'4l, 's ilyen parancs nem 'rkezett. Turner kapit'ny a r'jdi'3'3grammot akkor kapta, amikor a

hajás a Szent György-csatorna felé kifeléledett. A csatorna bókás idá'kben is komoly próbátérel má'g tapasztalt hajásoknak is, a háborús napokban kátszeresen is veszélyes volt: a námet tengeralattjárók a csatorna bejáratánál, lesték a dozataikat. De a hajás átvonalát az Admiralitás tisztjének engedélye vagy esetleg egy hadihajás kapitányja utasítására náokál Turner kapitány nem vilttoztathatta meg. Egyetlen, amit tehetett minden mentészké'zt kászeni' helyezni, kioltani a fenyeket, és bezárni a kabinablakokat. A parancsnok lement a szalonba, ahol á'gett a feny és a zene, és megpróbálva nem felemelve a hangját elmondani az utasoknak, hogy nem kizárt ellenséges tengeralattjárók felbukkanása. De mi bizonyosak vagyunk abban, hogy nem maradunk egyedül, mert a Királyi Haditengerészet visel majd gondot rá'nk. És ezek nem rés szavak voltak: Árország partjainál, a Fastnet-Rock szirtnél az Atlanti-óceánt átszelő hajásokat angol konvojok-sorá' cirkálják v'rták. Május 7-én hajnalban sárú ká'd volt. Turner kapitány csökkentette a sebességet, és megparancsolta szirónajelzés leadását, hogy a hadihajásoknak jelezze a helyzetét. De a kázelben a Királyi Haditengerészet egyetlen hadihajása sem volt. Az Admiralitásnál, a tengerészeti miniszter, W. Churchill dolgozószobájában hatalmas tórkóp volt. Az ágyeletes tiszték állandán mozgatták rajta a jelképeket, amik minden, a felderítés adatai és a rádió megfigyelés segétséggel felfedezett námet tengeralattjáróvonalát mutatták. A hivatalos angol tártalmi munkákban igen magasra tórkélik a felderítés tevékenységét, és olvastak a námet parancsnoká'g gondolataiban, és elre látták az ellenséges flotta hajásinak mozgását. Áordek megjegyezni, hogy a námet flotta titkos rejtjelkódját az angolokhoz az orosz tengerészeti parancsnoká'g jutatta el: a rejtjelkulcsot a námet Magdeburg cirkálászá' zsákmányolták, ami az orosz Balti Flotta hajásával v-vott harcban sá'lyed el. A b'v'rok behatoltak a parancsnoki helyisé'be, és megszerezték a titkos dokumentumokat. Semmi káts, hogy Churchill felfogta, mit jelent Angliának a Lusitania, az egyik legnagyobb és leggyorsabb hajás. Az Admiralitás ártés-téseket kapott Amerikából, amiket igen v'cszjásnak lehet nevezni. A námet diplomaták és a námet származás amerikaiak, akiknek szoros kapcsolataiban a námet felderítésel senki nem kátelkedett, az utá'bbi idá'kb' figyelmeztették az amerikaiakat, hogy az angol transzatlanti óceánjárók tengeralattjárók támadásának vannak ká'v. Az USA-ban á'lá' námet ká'zssá'g lapjának szerkesztője, aki gyakran teljes-tette a námet ká'vetsá'g katonai utasításait, bejelentette: Egy nagy angol utasszálló-tás hajás, amerikaiakkal a fedélzetén valászá-ná'leg elsá'lyed. A brit Admiralitás és az energikus miniszter, Churchill nem csak nem fokozták a biztonsá'g mártkát, hanem megdöbbentő ká'zást tanúsá-tottak. A Lusitania kapitánya nem kapott semmilyen figyelmeztetést a veszélyre, a hadihajások nem futottak ki a tengerre a námet távirati á'gyná'ksá'g és á'sá'gok elsá' jelentéseiben a Lusitania pusztulásáról á'á'zták, hogy az angol óceánjárás nem volt igazából utasszálló-tás, mivel az angol hajás Amerikából robbanászereket szálló-tott. Azokban a napokban olvasható volt, hogy a Lusitania a valásá'gban a Királyi Haditengerészet segédcírkálásja volt, és fedélzetén nehéztá'rsá'get hordozott. Az Admiralitás ká'pviselái v' nevezték a Lusitania-n á'v' á'gyá'krá' szá'ás álló-tásokat. De nem v'jaszoltak az egyenes ká'rdre: voltak-e az utasszálló-tás hajás fedélzetén veszélyes hadianyagok. És csak ná'hány hát má'va jelent meg a brit ká'zlemény megkórdelezhethetetlen verzió a Lusitania-á' Á'rujának kizárólag bókásá' jellegéről. 1926-ban az angol tengeri tártalmásze, Wilson pontos-tott: a Lusitania-t fel nem fegyverzettá'nek nevezte, de megjegyezte, hogy a szálló-tott á'ru ká'zt voltak á'ztá'nyeket és fá'lig ká'sz, á'res srápnelhá'velyeket tartalmazó lá'dák. C. Simpson ellená'rizte mind fajtáját, amik a Lusitania raktá'raiban voltak. Ká'lá' n'ly figyelmet keltett egy meglepő tá'telá' 3863 v'á'szonnal boró-tott dobozá' amit sajtóká'nt jelá'lte meg. Az iratokban ennek a meglepő á'runak a tulajdonosá'nt A. Fraser, USA állampolgár szerepel. Az á' neve gyakran elá'fordul a New York-i kiká'tá' dokumentumaiban, 1915-ben az egyik legnagyobb á'ruimportár volt az USA-ból. De a vizsgá'lásá' bebonyolította, hogy a háborúig Fraser megbá-zhatatlan adás volt. Simpson feltá'telezi, hogy á'ppen Fraser volt az a szálló-tás, akin keresztül bonyoló-tották az angolok a hadianyag kiveté' az USA-ból, mindenké' elá'tt a Dupon tá'rsasá'g á'zemeiben gyártott robbanásanyagok. A sá'lyedő Lusitania-t figyelő tengeralattjáró parancsnoknak egybá' feltá'nt a sárú fá'st, a fedélzet és a felá'pá-tá'nyek sárú'á'á'ei. A námet tengerészek feltá'telezték, hogy a torpedák robbanása elá'idá'zte a szá'por robbanását vagy jelentés mennyiségű hadianyag robbanását, ami a szá'ntá'rolás mellett raktá'rakban volt elhelyezve. Ez a v'lemény á'ltalánosan elfogadott lett námetországban. A tengerészeti flotta minisztere, Tirpitz a kásá'bbi memoárjaiban a Lusitania elsá'lyedésá'nek oká'nt az á'bbiakat jelá'lte meg: A Lusitania azonnali elsá'lyedésá't a raktá'rakban elhelyezett hadianyag robbanás okozta. A hivatalos brit verzió megkórdelezhethetetlená' álló-totta, hogy a Lusitania v'á'gá't a ká't námet torpedák robbanása okozta. A Királyi Vizsgá'lás Bizottsá'g, amelyet Angliában a tradé-cíás szerint a nagyobb katasztráfák okainak kivizsgálásá'ra á'trehozna, a zá'rá's dokumentumában lesá'gezte, hogy az utasszálló-tás hajás fedélzetén nem volt hadianyag. A felelőssá'g az utasszálló-tás hajás tragédiájá'rt a námet haditengerészeti erá'k vezetéseá're lett á'rt, mivel megengedte a tengeralattjárók kapitányainak bókás hajások figyelmeztetés náokál megá'madását. Á'm a bizottsá'g á'szintesá'ge messze nem bizonyó-tott. Minden bizonyá'tá'kot, ami kátsá'get á'bresztett a hivatalos v'lttozatá'szemben, má'rt elre elvetettek. A bizottsá'g nem vette figyelembe a Lusitania utasa, a kanadai professzor, J. Marichal vallomását. Az á' szavai szerint a torpedák robbanása utá' hallott egy má'sodik robbanást is, amit a robbanás tá'tá'nyek ropogása ká-sá'rt; az utá'bbi álló-tást Marichal a sajtó tapasztalá'ra alapozta, amit hadiszolgá'latban szerzett. De az angol kormány hivatalnokai bejelentették, hogy Marichalnak nem lehet hinni, mivel bá-rásá'g elá' álló-tották hamis-tás és becstelenségá'rt: a bizottsá'gnak á'tadták a kanadai professzor ná'vrokonának iratait, amik valásban sá'tá't egy á'tanó'skodtak. És ez nem az egyetlen eset volt. Lord Mersey, a Királyi Bizottsá'g elná'ke a kásá'bbiekben beismerte, hogy Lusitania á'gye piszkos tá'tá'net voltá'ne. Ugyanakkor a vizsgá'lás bizottsá'g alapvető hibájá't á'rdemben á'rtá'kelni az állá'ghá'boró á'veiben csak ná'hány szakember, a tengerészeti fegyverek szaká'rtái tudták: má'g ká't torpedák robbanás sem tudta volna elsá'lyeszteni a hatalmas há'át ná'hány perc alatt! A námet tengeralattjárók á'ltal alkalmazott torpedák viszonylag elavultak voltak. Vajon ká'pes lett volna egy ilyen torpedák akkora lyukat á'tni Lusitania oldalá'ba, amin, ahogy a szemtanók álló-tották, egy gá'zmozdony is á'tmehetett volna? 1918-ban a hatalmas angol gá'zhá'át, a Justitia-t megá'madták a tengeralattjárók. És bá'rt az elsá' torpedák komoly sárú'á'á'eket okozott, a Justitia majdnem egá'csz napig a felsá'nen maradt, és ezalatt az idá' alatt a námet tengeralattjárók ná'hány szor megismá'telték a

torpedák; madárst. A német tengerészek biztosak voltak abban, hogy a Justitia-t hat ugyanolyan torpedó találata sárllyesztette el, mint amit 1915-ben is használtak. Az 1915. május 7-én történteket a korszak a német militaristák által elképzelt bántányok kényvetek el. De valószínűleg minden más kópp történt. Az angol politikai szférában megtalálható a nagy stratégia értelmezése: a perspektívikus hadi és politikai tervek koordinálása. Nézzük meg, milyen helyet szántak az Amerikában rendszeres járatot teljesítő nagy személynyszállító- és ácsélnjírőknak a éznagy stratégia-ében? A Lusitania tervei az USA-ban, 1902-ben készülték, amikor az amerikai bankár, Morgan azt javasolta az angol hajótulajdonosoknak, hogy építsenek az amerikai tengerészvárosoktól hatalmas hajókat, amik a tudomány és technika legújabb eredményeit vezetik be a mindennapi életbe. A tengeri ársírok lehetnének tették volna az Atlanti-óceánon történetét a kifizető személynyszállító monopóliumját. De a spekuláns amerikai bankárok megsértették Admirális titkos terveit. A XXI század elején az Anglia és Németország közötti tengeri vetélkedés előzte fel az Anglia hatalmas tengeri flottáját építést. A hadihajók látványosáival egyidejűleg az Admirális titkon tájogatta a magánközben lévő angol gőzhajó-társaságokat: a haditengerészek tervei szerint a hajó elsősorban az utasszállító hajók általakulának szállító hajókká, és segédcsirkájakká. A tengernagyok az amerikai bankárokkal folytatott tárgyalások megszakítását kényvetek, és egyáltalán javasolták kedvező egyezség megkötését: a kóppánz kálálán-t el a hatalmas ácsélnjírő építést. Egyetlen feltétel: a hajó elsősorban a Királyi Flotta rendelkezésére álljon. Ily módon építék meg a Cunard társaság a hűs ácsélnjírő: a Lusitania és a Mauritanian hajók névelőreket gőzturbinákkal szerelték fel, amik addig nem létező sebesség előrelőtték tették lehetnének. Az új vőzkiszorítója 31 ezer tonna felett volt, a sebesség nem kevesebb, mint 25 csomó, ami felülmúlta az akkori idők legújabb hadihajóinak, a sorhajóknak a mutatást. 1907-től a Lusitania rendszeres járatot teljesített Liverpool és New York között. R. Kipling nagy lelkesedéssel nyilatkozott az új hajókról: A kapitánynak csak meg kell fogni a kormányt a kilencemeletes vőros kiószik a tengerre. Az utasok hamarosan örökölni kezdték az új hajók sebességét és a komfortját. 1914-ben, hajó elsősorban a Lusitania fedélzetre ágyóállást és lágyedek szállító liftet épít. Lusitania hamarosan visszatért Liverpoolba. Az árbocán továbbra is a kereskedelmi flotta lobogója leng. A hajóóra készülőlvén az Admirális a magabiztos Churchill-lel az elől komoly hibákat vőtt: az Admirális biztos volt abban, hogy a fős fenyegetést az angol hajóknak a német felső-ni hajók, ezen belül a gyorsan felfegyverzett kereskedelmi hajók kópezik. De Németország az angol kereskedelmi flotta ellen a tengeralattjárókat vetette be. A veszteségek ijesztő mőrtökben nőttek. Hamarosan kiderült, az angol hadsereg és a hadiflotta hatalmas mennyiségű hadianyagot használt fel: az ipar nem bírkozik meg a haditermelés terveivel. A kormány határozatot fogadott el a hadianyagok USA-ban történetét: vőrsárlás, de a teherhajókat a tengeralattjárók támadása fenyegette. Ebben a helyzetben az Admirálisnak eszébe jutottak a legnagyobb és leggyorsabb ácsélnjírők. Az Admirális hivatalnokai találkoztak a Cunard társasággal elnökkel. Elmagyarázta, hogy a Lusitania a kormány kálálánleges feladatát fogja teljesíteni. A szokványos utakon olyan szállítótmőnyokat fog teljesíteni, amik Britannia számára kálálánleges jelentőséggel bírnak. Tehető a raktárakban ki lesz bővel, és ájtmegy az Admirális rendelkezésére. A Cunard utasszállító vőge messzemenőleg titkolja a speciális áruk látását. Minden alap megvan annak feltételezésére, hogy a Cunard vezetése mi rejtőzik a speciális áruk semleges megnevezésben. A Cunard társaság részvételével az USA-ban robbanásveszélyes ársárltak, azokat New Yorkba szállítótták, a kikötői raktárakba. A fizetés a Cunard banki elszámolásán keresztül történet. 1915. júniusában Ausztria-Magyarország USA-beli kényveté az USA kálálán gyminisztériumához bizalmas levelet intézett. Az osztrák diplomaták részletesen leírják, ahogy a Dupon, az amerikai vegyi konzern robbanásveszélyes a Lusitania fedélzetre lettek berakva, az orr-rész rakodásereibe. Ezek negyvenfontos, vőszonnal burkolt lájdák voltak, sajtosdobozokhoz hasonlóak. Ez az áru az amerikai Fraser tulajdona volt. A Lusitania pusztulásának minden szemtanója kótt robbanásról szólt be. A második robbanás, erejét tekintve ásszehasonlíthatatlan volt az elsővel: néchány perccel a második robbanás után a Lusitania orra elmerült a habokban, a hajótat tábbemelet magasságba emelkedett. A német tengeralattjárók torpedója az ácsélnjírő orrját találta el ott, ahol a speciális áru, a vőszonnal burkolt lájdák voltak Ausztria-Magyarország kényveté nek egyik levelében olyan részletek találhatók, amik alapján feltételezhető, az osztrák felderítő és hogyan és mikor (nem kizárólag, hogy a német kormány megbőzsisábjól) szerzett tudományt a Cunard társaság hajóin szállítótt hadianyagról. Ezért, megtudván a Lusitania katasztrófáját, az osztrák konzul, von Rettegh komoly megrendülést érzett, és egyetértett az osztrák diplomaták vőleményével, akik arra átt, hogy adjon ki amerikai ágyvőd által hitelesített nyilatkozatot, amiben egyenesen leszögezték, hogy az amerikai ájllampolgárok halálának oka az utasszállító hajó rakterében elhelyezett hadianyag robbanása okozta. Vőletlen volt az angolok hibája? És lehet-e cselekedeteiket hibásnak nevezni? 1915 februárja óta, amikor Németország elkezdte a tengeralattjáró-hajó, a brit Admirális megpróbálta megtalálni a hatóságok eszközt az ellenség tengeralattjáróival szemben folytatott harcban. Anglia hatalmas veszteségeket szenvedett: az angolok ájtagban kőtnaponta egy nagy kereskedelmi hajót vesztek. Egyáltalán a német tengeralattjárók az ántelt Churchill reputációjára is nagy áttótt mőrtök. Ágy tánt, hogy a flotta által a német tengeralattjárókkal szemben alkalmazott technikai eszközök nem elegendők. Ezért valósnak tántik a kőrdés: teljesíteni tudta-e az Admirális Churchill vezetése alatta haza vődel feladatát? És lehet, hogy éppen a probléma politikai megoldása mentette meg nem csak Churchill, hanem a minisztereket is a szágyenteljes bukástól... 1915 tavaszán Londonban megjelenik az USA elnöknek személynys megbőzöttja, House ezredes. Az USA politikáját kellett elmagyarázza a brit kormánynak. Anglia kálálán gyminisztere, Grey fogadja House-t a saját házában. Grey ászinte kőrdéseket ad fel, amik a kényvetéket foglalták magukba: mit csinál Sam bácsi ha egy német tengeralattjáró elsárllyeszt egy amerikai utasokat is szállító- és ácsélnjírő? House az felelte: a felháborodás magával ragadná Amerikát. Grey egyetértett: igen Amerikában sok a moralista, de milyen feleletet adna a kormány és az elnök? És House elismeri: ez elegendő lenne, hogy belerántsanak minket a hajóóba. valóban 115 USA ájllampolgár halála az U-20 Lusitania elleni támadásánál Amerika és les tiltakozását vőltotta ki. A tántetők németellenes jelszavakat tartalmazó feliratokat vittek, és kényvetek Németország megbőntetését. A kormány hivatalos jegyzőket kálálótt Berlinbe. A német kormány kőnytelen volt korájtozni a tengeralattjáró hájbor

1915. június 6-tól a német tengeralattjárókknak tilos volt megtámadni a nagy utasszálló-törhajókat. A tengeralattjárók hárboróban beállt száron nem volt hossz, 1916 februárjában megszent, de ezen idő alatt az Antant országai, mindenképp Anglia, a kereskedelmi flotta 14 600 000 tonnájúit ártizte meg, ami megfelel kb. 100 ezer hajónak. A Lusitania ismert volt Amerikában. Én is ha figyelembe vesszük, hogy a Lusitania tragédiájának elástésén House kénytelen volt az angol kormány figyelmébe ajánlani a nyomásgyakorlás eszközeinek egész sorát, amik Amerika világszerte voltak a németországnak békés útjait szállításra amerikai hajók angolok által tartott feltartóztatására, elképzelhető, milyen ajánlatok volt az angol politikusok számára a német U-20 tengeralattjárók torpedói. Ráviden, az angol nagy stratégia teljes mértékben kihatással volt Angliára és az USA érdekeinek és rávidtárvó terveinek egybeesésére Wilson elnök háborúra kérészáláldátt, de átvakodott militarista bejelentésekkel elállni: kényeztek a világszerte; egyszerre amerikaiak kényeztetten igen sok béképarit és az USA semlegességének oldalán állás volt. 1915-ben Wilson elnöknek százságe volt Amerika hadi kérészáláldásának megindoklására. 1915. május 11-én, amikor Wilson kabinetjének miniszterei megvitatták a Lusitania tragédiája miatt németországnak benyújtandó tiltakozás jegyzékét, Bryan külügyminiszter felvetette az elnök politikájának határozott elástését. Aláírtta, hogy május elején elnöknek meggyázal információt adtak át az angol társaságok által szállított hadianyagokról. Bryan váleleménye ez az USA semlegességének durva megsértése. De Bryan egyenes puritánsága, pacifista gondolkodása és alkoholelenségének megrázták Wilson-t, és a tiltakozás jegyzék megvitására során knockoutás ártást visz be. Bryan ellentétét elstáprk, úgy állítják be, mint a békés polgárok elleni barbár támadásokat vágrehajtás német viládelmezést. Bryan benyújtja lemondását. Posztját Lansing veszi át, aki az Angliához kényeztetés aktív támogatás. Ezek a viltozások nem maradtak észrevételnek Amerikában: az elnök politikáját ártákelve a New York Times karikatúrát kényezteté Wilson megprásbál az amerikaiaknak őj néstájt jásztani, itt az őj fegyvered, Johnny. A további események az USA-ban a gengszterek ártárál száls filmre emlékeztetnek. Ismeretlen szemlélyek támadást kényezteté el az osztrák-magyar konzulátus ellen Cleveland-ben, ahol Ritter vegyszermunknek a Lusitania katasztráfájára száls bizonyításkait és dokumentumait ártáok. Nemsokára magának Ritternek is bársásjg elást kellett állnia: csekhamisátsal vástájk meg, és bártántántáre ártáok. Csak a XX. század végén fedeztek az USA szávetségi szolgálatainak archívumában olyan dokumentumokat, amik alapján kényeztetni lehet, hogy az USA Igazságügyi Minisztériumának titkosszolgálatá kényzetlenál rást vett ezekben a kényzetés eseményekben. Wilson elnök adminisztráciája ismerte a Lusitania ágyának igazi oldalát. Az ágy minden irást archívumba helyezték az elástés felirattal Csak az USA elástés! Az embernek az a benyomása, hogy a Lusitania ágyával kapcsolatos kormányzati dokumentumok Angliában is a mai napig szigorú államtitoknak számára tanak. 1982 áprilisában a kényzetés felszereléssel bonyolult vástalatti munkát vástgázá skót Ousering cég Marvig hajója a Lusitania elástésének helyéhez hajóztott. A hajórtá leengedték a vástalatti manipulátortá kismértébe távvezérelt tengeralattjáró. A Lusitania elástés helyének kutatását reklámtévenyének szánták, ami az őj technika lehetőségeinek bemutatását célozta. Az elástés eredmények minden vástalatti felástálmást: a vástalatti tv-kamera megmutatták, hogy az elástés ártájtárrá orr-rekeszei meg vannak tisztáva a tártáktá, a raktáryalás teteje van szaká-tva. Amikor a vástalatti manipulátor lassan leereszkedett a raktárbé, a szakemberek nem tudták visszafojtani csodálkozásukat: a kápernyőn, a szavaik szerint, megjelent a hajó hájazatának belást oldala mály, párhuzamos bárdákkal, amelyeket az elástés tárgyak és terhek kiemelésére szolgáló markolás hagy maga után. Nehéz elképzelni, de a Lusitania raktere ki van seperve, mint a vendégszoba mondta az egyik ártártá, aki rást vett a kutatási munkán. A vástalatti fástártá megmutatta, hogy a Lusitania baloldalán az orr-rást borástájn hatalmas lyuk tártong. A robbantási szakemberek váleleménye szerint a raktár belsejében hatalmas robbanás ment végbe. Az angol sajtóban kényzetáok, hogy az Ousering cég szakemberei a Lusitania rástletes vizsgálatá után arra a kényzetés srjutottak: minden bizonyítást, ami segé-tene megállapástani, milyen áru volt a Lusitania mellást rakterében, a hajó katasztráfája után meg lett semmisá-tve. Az angol ártártártá szártmazás ártéselástés szerint ártártártá kényzetá, hogy 1946-ban a katasztráfá helyének kényzetében sokáig állomástozott a brit hadiflotta kísértást hártá, azután a Lusitania elástésének helyén megjelent egy hajó, ami vástalatti munkálatokat vástgzett. Ezen kástástá Ousering kástáviselásti elmondták, hogy nem hagyta árté figyelmen kástástá felástés kástánya. Hivatalos szemlélyek udvariasan, de meglehetősen kényzetés emlékeztettek arra, hogy lástéznak vitán felástá állás bizonyítástok, amik szé Lusitania utlás, tragikus ártá során a há-res utasszálló-törhajó fedástélen nem volt robbanástanyag, kivástve a nem nagyon vástélyes puskatástényeket. Megjelent: www.submarina.ru/history.shtml oldalon Oroszbál fordástá és ártádozta: Kurusa Sándor